

Spaudos draudimas ir jo teisiniai pagrindai 1864–1904

Knygos

30 metų spaudą atgavus, 1904-1934. – Filadelfija : Pranaičių Julės ir bendraleidėjų leidinys, 1935-1936 (Philadelphia, Pa. : „Žvaigždės” spauda). – 2 t. ; 22 cm

Basanavičius, Jonas. Spaudos 1864 metų uždraudimas, jojo pasekmės ir reikšmė / d-ras J. Basanavičius. – [Vilnius] : [s.n.], 1924 (Vilniuje : „Ruch“ sp.). – 24 p. ; 15 cm. – Antr. iš virš.. – Kita laida: Spaudos 1864 metų uždraudimas, jojo pasekmės ir reikšmė [Skaitmenintas objektas]. – Yra kopija: Basanavičius, Jonas. Spaudos 1864 metų uždraudimas, jojo pasekmės ir reikšmė [Skaitmenintas objektas]. – Atsp. iš: „Lietuvos rytai“. – Prieiga internetu: <http://www.epaveldas.lt/recordDescription/LNB/C1B0003841767>

Biržiška, Vaclovas. Kaip buvo uždrausta ir atkovota lietuvių spauda : prieinamai atpasakotas draudžiamasis laikas / V. Biržiška. – Kaunas : Sp. fondas, 1929. – 64 p.

Didžiosios knygnešių bylos : [dokumentų rinkinys] / Lietuvos istorijos institutas ; sudarė Algimantas Katilius. – Vilnius : Lietuvos istorijos instituto leidykla, 2006. – 420, [1] p. ; 25 cm. – Tekstas liet., rus.. – Santr. angl.. – Bibliogr. išnašose. – Asmenvardžių ir vietovardžių r-klės: p. 389-416. – ISBN 9986-780-77-2 (įr.)

Jakštas, Adomas. Pirmutinės (10-ties metų) spaudos atgavimo sukaktuvės, 1904-1914 / parašė A. Jakštas. – [Kaunas : Šv. Kazimiero d-ja]. – 1914 : (Kaunas : S. Banaičio sp.). – 35 p. : vinj., lent.. – (Šv. Kazimiero draugijos leidinys ; Nr. 164). – Bibliogr. tekste ir išnašose. – Prieiga internetu: <http://www.epaveldas.lt/recordDescription/LNB/C1B0002983109>

Kapsukas, Vincas. Spaudai leidus. „Pagaliau 7 gegužės (24 balandžio) tapo mums leista caro valdžios, išplėšta 40 metų atgal, spauda ...“ : [atsišaukimas, smerkiantis caro valdžios draudimą spausdinti lietuviškas knygas lotyniškais raidėmis, pasakojantis kovos dėl spaudos grąžinimo istoriją, raginantis netikėti valdžios „malonėmis“, organizuoti į kovą už demokratines laisves / Vincas Kapsukas]. – [Bitėnai : M. Jankaus sp., 1904]. – 8 p. – Aut. kn. nenurodytas. – Prieiga internetu : <http://www.epaveldas.lt/recordDescription/LNB/C10000200969>

Lietuviškos spaudos draudimas 1864-1904 metais / [Lietuvos nacionalinis muziejus ; sudarytojos Aldona Bieliūnienė, Birutė Kulnytė, Rūta Subatniekienė]. – Vilnius : Lietuvos nacionalinis muziejus, [2004]. – 380, [3] p. : iliustr., faks. ; 29 cm. – Bibliogr. įž. str. išnašose. – Asmenvardžių r-klė: p. 379-381. – ISBN 9955-415-39-8 (įr.)

Lietuvių raštijos istorijos studijos : mokslinių straipsnių rinkinys. T. 1 : Iš spaudos draudimo istorijos / [sudarytojai Aivas Ragauskas, Daiva Vaišnienė ; redakcinė kolegija: Libertas Klimka (pirmininkas) ... [et al.]. – 2005 (Vilnius : VPU I-klā). – 176, [1] p. : iliustr., faks.. – Santr. angl.. – Aut.: Violeta Černiauskaitė, Sandra Grigaravičiūtė, Gediminas Ilgūnas, Rasa Kivilšienė, Libertas Klimka, Vytautas Martinkus, Vytautas Merkys, Vytautas Pocius, Aivas Ragauskas, Stasys Skrodenis, Daiva Vaišnienė, Dainius Vaitiekūnas, Aldona Vasiliauskienė, Jolanta Zabarskaitė, Živilė Zavadskytė, Zigmas Zinkevičius. – Bibliogr. išnašose. – ISBN 9955-516-96-8

Lietuvių spaudos draudimo panaikinimo byla / Lietuvos istorijos institutas ; sudarė Antanas Tyla ; [iš rusų kalbos vertė Tamara Bairašauskaitė]. – Vilnius : Lietuvos istorijos instituto leidykla, 2004. – 392, [1] p. ; 27 cm. – Gretut. tekstas liet., rus.. – Santr. angl.. – Bibliogr. išnašose. – Asmenvardžių ir vietovardžių r-klės: p. 383-390. – ISBN 9986-780-67-5 (jr.)

Mackonis, Rapolas. Kovoje už gimtąją kalbą / Rapolas Mackevičius. – Vilnius : „Vilniaus rytojaus“ leidinys, 1929 (Vilnius : „Ruch“ sp.). – 34 p. : iliustr. ; 23 cm. – („Vilniaus Rytojaus“ leidinys ; Nr. 2). – Tikrasis aut. vardas: Rapolas Mackonis

Merkys, Vytautas. Draudžiamosios lietuviškos spaudos kelias, 1864-1904 : informacinė knyga / Vytautas Merkys ; [Lietuvos istorijos institutas]. – Vilnius : Mokslo ir enciklopedijų leidykla, 1994. – 579, [3] p.. – Bibliogr. įž. išnašose ir str. gale. – Asmenvardžių r-klė: p. 509-542. – Vietovardžių r-klė: p. 543-566. – Sulaikytų liet. leid. antraščių r-klė: p. 567-[580]. – ISBN 5-420-01181-6

Merkys, Vytautas. Knygnešių laikai, 1864-1904 / Vytautas Merkys. – Vilnius : Valstybinis leidybos centras, 1994. – 418, [3] p.. – Skiriama paminėti lietuvių spaudos atgavimo 90-osioms metinėms. – Bibliogr. išnašose. – Asmenvardžių r-klė: p. 403-419. – ISBN 9986-09-018-0

Merkys, Vytautas. Lietuvos valstiečiai ir spauda XIX a. pabaigoje-XX a. pradžioje / V. Merkys ; [Lietuvos TSR MA Istorijos institutas ; redagavo Sigita Noreikienė]. – Vilnius : Mokslas, 1982. – 271 p. : lent.. – Bibliogr. išnašose. – R-klė: p. 255-269

Merkys, Vytautas. Nelegalioji lietuvių spauda kapitalizmo laikotarpiu (ligi 1904 m.) : politinės jos susikūrimo aplinkybės / V. Merkys ; [Lietuvos TSR mokslų akademijos Istorijos institutas]. – Vilnius : Mokslas, 1978. – 274, [2] p.. – Bibliogr. išnašose. – Asmenvardžių r-klė: p. 265-272.

Raidžių draudimo metai : [straipsnių rinkinys] / Lietuvių kalbos institutas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvos istorijos institutas ; sudarytojas Darius Staliūnas ; [redakcinė kolegija: Algis Kalėda ... et al.]. – Vilnius : Lietuvos istorijos instituto leidykla, 2004. – 270, [1] p. ; 22 cm. – Santr. angl.. – Turinyje aut.: Solveiga Daugirdaitė, Michail Dolbilov, Henryk Głębocki, Ėriks Jėkabsons, Džiuljeta Maskuliūnienė, Aleksej Miller, Silva Pocytė, Darius Staliūnas, Giedrius Subačius, Paulius Subačius, Boris Uspenskij, Jurgita Venckienė, Theodore R. Weeks. – Bibliogr. išnašose. – ISBN 9986-780-65-9 (jr.)

Römeris, Mykolas. Lietuva : studija apie lietuvių tautos atgimimą / Mykolas Römeris ; iš lenkų kalbos vertė Žilvinas Norkūnas. – Vilnius : Versus aureus, [2006]. – 253, [3] p. : iliustr., portr. ; 25 cm. – Versta iš: Litwa. Lwów : Polskie Towarzystwo Nakładowe, 1908. – Lietuvos tūkstantmečio programos leidinys. – Bibliogr. įž. str. išnašose. – ISBN 9955-601-94-9 (jr.)

Spaudos draudimo (1864-1904) ir pogrindžio (1940-1990) leidiniai Šiaulių „Aušros“ muziejuje [Elektroninis išteklius] : katalogas, skirtas lietuviškos spaudos lotyniškais rašmenimis atgavimo 100-mečiui / sudarytojos Roma Baristaitė, Aurelija Malinauskaitė, Audronė Tamulienė ; redaktorė Lina Kazlauskaitė. – Šiauliai : Šiaulių „Aušros“ muziejus, 2004. – 1 elektron. opt. diskas (CD-ROM) ; 13 cm + 1 įd. lap. (12 x 12 cm). – Antr. iš antr. ekrano. – Su bibliogr.. – ISBN 9986-766-38-9

Vaišnora, Juozas. Lietuvių spaudos draudimo laikotarpis / J.V.. – [Bad Wörishafen] : Vels centras, 1974. – 30, [2] p.. – Pilnas aut. vardas Juozas Vaišnora. – Virš. aut. nenurodytas. – Vertimai: The forty years of darkness. Brooklyn : Franciscan Press, 1975. – Bibliogr., p. 31 (15 pavad.), ir išnašose

Vanagaitis, Jonas. Barbarizmas apsiereiškias užgynime rusų lietuviams spaudos per grafą Murawjow'ą (1863-1904 m.) / parašė Perkunėlis. – Tilžė : išleido J. Vanagaitis : „Byrutės“ redakcija, 1910. – 16 p. : vinj. ; 18 cm. – Tikrasis aut. vardas Jonas Vanagaitis. – Antr. dabartine rašyba: Barbarizmas, apsiereiškias užgynime rusų lietuviams spaudos per grafą Muravjovą (1863-1904 m.). – P. 4 (virš.). – Bibliogr. išnašose. – Lietuvos bibliografija. Ser. A. T. 3, įr. 4582 ; Biržiška, V. D. 4, t. 2, įr. 8096 ; Kaunas, D., įr. 2976.

Vėlavičienė, Silvija Marija. Draustosios spaudos pėdsakais / Silvija Vėlavičienė ; [sudarytoja Jolanta Budriūnienė]. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2011. – 414, [1] p. : iliustr., portr. ; 22 cm. – Bibliogr. išnašose. – Asmenvardžių r-klė: p. 404-414. – ISBN 978-609-405-054-1 (įr.)

Baudouin de Courtenay, Jan Nicislaw. Kwestya alfabetu litewskiego w państwie rosyjskiem i jej rozwiązanie / J. Baudouin de Courtenay. – W Karakowie : nakładem A. Chołowieckiego, 1904. – 44 p. – Įrišta su: Brückner, A. Litu-slavische Studien. Th. 1. Weimar, 1877 (LNB: 438821f).

К вопросу об алфавите для литовско-жмудских книг. – [Санкт-Петербург] : типография В.С. Балашева, [1888]. – 25 р.. – Atsp. iš: Журнал Министерства народного просвещения, 1888, ч. 259, 1 окт., отд. 41, p. 32-56

Straipsniai

Girdzijauskas, Juozas. Spaudą atgavus : spaudos atgavimo šimtmečiui / Juozas Girdzijauskas. – Bibliogr. išnašose // **Metai.** – ISSN 0134-3211. – 2004, Nr. 5/6, p. 103-116.

Karnizovas S. Apie lietuvišką kontrafakciją : [apie lietuviškos spaudos uždraudimą : iš laikraščio „Novoje vremia“, Nr. 6866] / išvertė Povylas Šaknis [P. Višinskis]. – Aut. nurodytas tekste // **Varpas.** – 1895, Nr. 4, p. 74-75. – Prieiga internetu : <http://www.epaveldas.lt/vbspi/biRecord.do?biExemplarId=28923&biRecordId=3555>

Misius, Kazys. Kelionės į Mažąją Lietuvą iki 1895 m. / Kazys Misius, Benjaminas Kaluškevičius. – Iliustr. – Bibliogr. išnašose // **Didysis knygnešys Jurgis Bielinis** / Kazys Misius, Benjaminas Kaluškevičius. – Vilnius : Diemedis, 2006. – P. 76-81.

Piročkinas, Arnoldas. Lietuvių spaudos draudimo tarptautinės sąsajos / Arnoldas Piročkinas. – Iliustr. // **Literatūra ir menas.** – ISSN 0233-3260. – 2004, geg. 7, p. 10, 19.

Steponaitienė, Jolita. Kiekviena knygelė verta parodos : gegužės 7-29 d. Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje veikė paroda „Spaudos draudimo laikų dokumentai ir leidiniai“. Apie šią parodą ir kitus lietuviškos spaudos atgavimo šimtmečio minėjimui skirtus bibliotekos renginius pasakoja Retų knygų ir rankraščių skyriaus vedėja Jolita Steponaitienė // **Gimtoji kalba.** – ISSN 0868-5134. – 2004, Nr. 6, p. 22-23.

Subačius, Paulius Vaidotas. Kas gi buvo uždrausta, apginta ir atgauta? : 1864-1904 m. iš šimtmečio perspektyvos / Paulius Subačius. – Faks. // **Naujasis židinys-Aidai.** – ISSN 1392-6845. – 2004, Nr. 12, p. 582-584.

Šalkauskis K. Bylos dėl spaudos lietuvių raidėmis / K. Šalkauskis // **Teisė**. – 1935, Nr. 31, p. 305 – 307, 312 ; Nr. 32, p. 403 – 410. – Prieiga internetu :
<http://www.epaveldas.lt/recordDescription/LNB/LNB01351CF1>

Tyla, Antanas. Lietuviškos spaudos draudimas: kova, praradimai ir politiniai rezultatai / Antanas Tyla. – Santr. angl. – Bibliogr. išnašose // **Žodžio laisvė** / sudarytojas Rimantas Skeivys]. – Vilnius : Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2004. – P. 15-24, 370.

Tyla, Antanas. Lietuvių spaudos draudimas: Lietuvos knygnešiai ir jų reikšmė / Antanas Tyla. – Ilustr. // **Lietuvos aidas**. – ISSN 1822-5713. – 2007, kovo 17, p. 12-13.

Vaižgantas. Lietuvių literatūra rusų raidėmis / Vaižgantas. – Bibliogr.: 10 pavad.. – Turinys: Įvadas: Docento ir studiozų kooperacija ; Stinga raštų ir žinių ; Per platus kursas ; Lietuvių literatūra rusų raidėmis: Nevykęs sumanymas ; Reformos sumanytojai ; Raidžių komisija ; St. Mikuckio asmuo ; Lietuviškųjų rusų raidėmis raštų sąrašas ; Prievarta ir fiasco ; Kovos dėl lotyniškojo raidyno: Iš pradžių nesusigriebta ; Sudarymas viešosios opinijos ; A. Maciejausko byla ; P. Višinskio byla ; Po dešimties metų // **Raštai** / Vaižgantas. – Vilnius : Pradai, 2006. – [T.] 17. – P. 9-59.

Право: Еженедѣльная юридическая газета. – 1901, Nr. 39, p. 1029, 1035. – Prieiga internetu :
<https://vivaldi.nlr.ru/pn000115350/view#page=1035>